

POZVÁNÍ KE SPOLEČNÝM MODLITBÁM

Program Týdne modliteb za jednotu křesťanů

18.–25. ledna 2026

Praha 2025
(pro vnitřní potřebu)

Vydala:
Česká biskupská konference
Ekumenická rada církví v ČR

ČESKÁ
BISKUPSKÁ
KONFERENCE

MODLITBY ZA JEDNOTU KŘESŤANŮ V ROCE 2026

**„Jedno tělo a jeden Duch,
k jedné naději jste byli povoláni“
(Ef 4, 4)**

Dikasterium pro podporu jednoty křesťanů
Komise pro víru a řád Světové rady církví

PŘEDMLUVA

Sestry a bratři,

letošní texty Týdne modliteb za jednotu křesťanů vznikly na půdě Arménské apoštolské církve a ve spolupráci s bratry a sestrami z dalších místních církví, katolické a evangelických.

Arménská apoštolská církev je uznávána za jedno z nejstarších křesťanských společenství světa. Počátky Arménské apoštolské církve jsou hluboce zakořeněny v působení apoštolů Judy Tadeáše a Bartoloměje, kteří v Arménii hlásali evangelium již v prvním století našeho letopočtu. Arménie jako první země přijala roku 301 křesťanství za státní náboženství a touto událostí se stala průkopníkem víry dlouho předtím, než křesťanství přijala Římská říše.

V bouřlivých dějinách země, v dobách pronásledování, nucených migrací a genocidy Arménská apoštolská církev měla vždy zásadní význam pro utváření stability a soudržnosti lidu. Během arménské genocidy v roce 1915 se církev stala útočištěm pro trpící, poskytovala útěchu a uchovávala naději na lepší budoucnost.

Letošní motto je velmi aktuální i pro náš kontext, v němž žijeme v naší zemi, v našich církvích.

„Jedno tělo a jeden Duch, k jedné naději jste byli povoláni“ (Ef 4,4)

V Bohu zakořeněná jednotu je ústředním bodem naší křesťanské identity, našeho poslání a stojí na hluboké lásce Ježíše Krista. Tento biblický verš poukazuje na teologickou hloubku jednoty křesťanů. Jednota je Boží příkaz – je to výzva, abychom uprostřed rozmanitosti odráželi harmonickou jednotu našeho života v Kristu, který stojí v jádru naší křesťanské identity.

Jako Kristovi následovníci tvoříme „jedno tělo“ a spojuje nás „jeden Duch“ a jsme povoláni „k jedné naději“. Apoštol Pavel používá tuto metaforu církve jako Kristova těla, aby popsal její jednotu navzdory rozmanitosti jednotlivých údů. Objevujeme toto duchovní bohatství i v našich společenstvích spojení ve vzájemných modlitbách k Pánu, který je hlavou Církve.

Kéž tuto jednotu Ducha a rozmanitost jeho darů zakoušíme nejen na několika ekumenických setkáních v Týdnu modliteb za jednotu křesťanů, ale v celé hloubce a šíři v našich církvích stále. Usilujme o jednotu Ducha a naplnění Kristova poslání v tomto světě – být svědectvím tomuto světu!

Mgr. Tomáš Tyrlík
předseda ERC v ČR

Mons. Tomáš Holub
delegát ČBK pro ekumenismus

OBSAH

Pořadatelům Týdne modliteb za jednotu křesťanů.....	5
Příprava textů pro letošní rok	6
Arménská apoštolská církev: teologická perspektiva.....	7
Biblický text	9
Uvedení do tématu	10
Ekumenická bohoslužba.....	13
Úvahy a modlitby pro oktáv Týdne modliteb za jednotu křesťanů	24
Dodatek: Ekumenická situace Arménie v posledních 30 letech.....	32
Témata Týdne modliteb za jednotu křesťanů 1968–2026.....	34
Klíčová data z dějin Týdne modliteb za jednotu křesťanů	38

Poznámka k českému vydání

Všechny biblické texty, názvy a zkratky knih i biblická vlastní jména v celé brožuře přebíráme z Českého ekumenického překladu (*Bible. Písmo svaté Starého a Nového zákona*, Česká biblická společnost, Praha 2006).

Pořadatelům Týdne modliteb za jednotu křesťanů

Celoroční snaha o jednotu

Tradičním termínem Týdne modliteb za jednotu křesťanů jsou na severní polokouli dny 18.–25. ledna. Tato data navrhl v roce 1908 Paul Wattson a spojil tak svátky sv. Petra a sv. Pavla, takže tato doba má symbolický význam. Na jižní polokouli, kde leden patří do období prázdnin, církve ke slavení týdne modliteb často využívají jiné dny, např. kolem Letnic (jak zněl návrh Hnutí pro víru a řád v roce 1926), které mají pro jednotu církve také symbolický význam.

Jsme si vědomi nutnosti této flexibility a byli bychom rádi, kdybyste předkládaný materiál chápali jako pozvání celoročně si nacházet čas k vyjádření toho stupně jednoty, kterého církve již dosáhly, a k modlitbě za plnou jednotu podle vůle Ježíše Krista.

Přizpůsobení textu

Tento materiál nabízíme s předpokladem, že bude dle možností přizpůsoben potřebám místního společenství. Je proto nutné vzít v úvahu místní liturgické a bohoslužebné zvyky i celý společenský a kulturní kontext.

K úpravám by se v ideálním případě mělo přistupovat ekumenicky. Na některých místech již existují ekumenické struktury, které mohou materiál zpracovat. Doufáme, že tam, kde dosud nejsou, poslouží potřeba přizpůsobit text jako podnět pro jejich vznik.

Užívání materiálu k týdnu modliteb

- Církvím a křesťanským společenstvím, které slaví týden modliteb při společném setkání, nabízíme řád ekumenické bohoslužby.
- Církve a křesťanská společenství mohou též předkládaný materiál začlenit do vlastních liturgických textů a při setkáních použít modlitby z ekumenické bohoslužby, texty osmi dní i další materiály.
- Společenství slavící týden modliteb každodenní bohoslužbou mohou použít materiál pro jednotlivé dny.
- Ti, kdo chtějí téma týdne modliteb využít ke společnému studiu Bible, se mohou inspirovat biblickými texty a úvahami na jednotlivé dny. Rozhovor o textu lze shrnout v modlitbě pro příslušný den.
- Ti, kdo se modlí soukromě, mohou z materiálu čerpat pro své modlitební úmysly. Posílí se tak jejich vědomí, že při modlitbě za viditelnější jednotu Kristovy církve setrvávají ve společenství s dalšími lidmi po celém světě.

Příprava textů pro letošní rok

Mezinárodní tým jmenovaný společně Dikasteriem pro podporu jednoty křesťanů a Komisí pro víru a řád Světové rady církví, aby revidoval a dokončil materiály k Týdnu modliteb za jednotu křesťanů v roce 2026, se sešel ve dnech 13. až 18. října 2024 při sídelní katedrále v arménském Ečmiadzinu.

Komise a dikasterium pověřily přípravou materiálů oddělení Arménské apoštolské církve pro vztahy mezi církvemi. Toto oddělení koordinovalo ekumenickou skupinu arménských křesťanů, která připravila první návrh textů. Během setkání v Ečmiadzinu pak zástupci této skupiny na finální podobě materiálu spolupracovali s mezinárodním týmem. Setkání společně předsedali Rev. Mikie Roberts ze Světové rady církví v Ženevě a P. Martin Browne, OSB, z Dikasteria pro podporu jednoty křesťanů v Římě. 17. října 2024 byl tým při audienci přijat Jeho Svatostí Karekinem II., nejvyšším patriarchou a katolikosem všech Arménů.

Členové mezinárodního týmu:

- P. Martin Browne, OSB (Dikasterium pro podporu jednoty křesťanů, Řím)
- P. Miguel Desjardins, CCN (Francouzská biskupská konference, Paříž)
- sr. Leticia Candelario Lopez, FMVD (misijní bratrstvo Verbum Dei, Singapur)
- P. James Puglisi, SA (Františkánští bratři smíření, Graymoor, New York)
- Rev. dr. Brigitte Rabarijaona (Spojené biblické společnosti, Nairobi)
- Rev. dr. Mikie Roberts (Světová rada církví, Ženeva)
- Rev. dr. Jochen Wagner (Sdružení německých křesťanských církví, Frankfurt)

Členové arménské redakční skupiny

- starší archimandrita Shahe Ananyan (Gevorkianův teologický seminář, Ečmiadzin)
- P. Komitas Daveyan (ordinariát Arménské katolické církve, Jerevan)
- biskup Daniel Findikyan (Gevorkianův teologický seminář, Ečmiadzin)
- archimandrita Garegin Hambardzumyan (oddělení Arménské apoštolské církve pro vztahy mezi církvemi, Ečmiadzin)
- biskup Vahan Hovhannessian (Vzdělávací centrum Karekina I., Ečmiadzin)
- diákon Edvard Keshishyan (oddělení Arménské apoštolské církve pro vztahy mezi církvemi, Ečmiadzin)
- pastor Avetik Khachatryan (Arménská evangelická církev, Jerevan)
- Rev. Husik Smbatyan (Gevorkianův teologický seminář, Ečmiadzin)
- prof. Diana Tsaghikyan (Jerevanská státní univerzita)

Arménská apoštolská církev: teologická perspektiva

Úvod

Arménská apoštolská církev, uznávaná za jedno z nejstarších křesťanských společenství světa, sehrává již téměř dvě tisíciletí klíčovou úlohu při utváření duchovní a historické identity arménského národa. Založena byla počátkem 4. století, avšak její kořeny sahají až do apoštolského období. Tato úctyhodná instituce přesahuje rámec náboženské organizace: ztělesňuje i houževnatost národa, jeho kulturní dědictví a duchovní sílu. Vedle svého úkolu poskytovat duchovní vedení totiž také chrání arménské tradice, jazyk a hodnoty, zejména v obdobích nepřízně osudu a cizí nadvlády. V současné době, a především v čase výzev, jako je konflikt v Náhorním Karabachu a vysídlení obyvatel z regionu Arkach, církev i nadále slouží Arménům jako zdroj síly a útěchy. Pro Armény celého světa tak i dnes zůstává majákem víry, jednoty a kontinuity a také nabízí perspektivy, které rezonují v širším světovém křesťanském společenství.

Historické základy

Počátky Arménské apoštolské církve jsou hluboce zakořeněny v působení apoštolů Judy Tadeáše a Bartoloměje, kteří v Arménii hlásali evangelium již v prvním století našeho letopočtu. Vzkvétat zde ale křesťanství začalo až pod vedením svatého Řehoře Osvětitel, oficiálně prvního arménského katolíkose (patriarchy). Roku 301 za krále Tiridata III. přijala Arménie jako první země křesťanství za státní náboženství a touto událostí se stala průkopníkem víry dlouho předtím, než křesťanství přijala Římská říše.

Jako duchovní a správní centrum Arménské apoštolské církve slouží mateřské sídlo v posvátném Ečmiadzinu nedaleko Jerevanu. Posvátná tradice vypráví, že svatý Řehoř obdržel zjevení Krista, který sestupoval z nebe, zlatým kladivem udeřil do země, a určil tak místo první arménské katedrály. Toto vidění pak vedlo ke stavbě posvátné katedrály v Ečmiadzinu, jednoho z nejstarších kostelů světa. Symbolizuje trvalý svazek mezi arménskou církví a jejími věřícími. Po celá staletí byl mateřský stolec centrem spirituality a církevní autority, která vedla věřící a uchovávala dědictví arménských křesťanů.

Jedinečná tradice a kulturní identita

Arménská apoštolská církev patří mezi starobylé východní církve a vyznačuje se osobitou teologickou i liturgickou praxí. Její obřady, utvářené starověkými křesťanskými zvyky i arménskými kulturními vlivy, charakterizuje hluboká úcta a duchovní hloubka. Svatá liturgie a svátosti církve, slavené v klasické arménštině, zahrnují po staletí uchovávané zpěvy i užití kadidla a zdobených rouch, což vytváří atmosféru propojující věřící s prvotní církví.

Arménská apoštolská církev se v souladu s učením prvních tří ekumenických koncilů hlásí k apoštolské nauce o Nejsvětější Trojici a plnosti Kristova božství i lidství, čímž se zapojuje do širšího východního pravoslavného společenství. Církev hlásá, že Kristus trpěl, byl ukřižován, třetího dne vstal z mrtvých a vstoupil na nebesa, a očekává jeho slavný návrat, aby soudil živé i mrtvé. Toto christologické pojetí pak hluboce ovlivňuje i další teologický diskurz církve a v průběhu dějin pak formuje její ekumenické vztahy. Skrze svátost křtu se Arméni znovu rodí v Kristu a skrze svátost svatého přijímání a slavením eucharistie získávají účast na Božím životě. Církev vyznává, že Duch Svatý, který inspiroval proroky a apoštoly, i nadále inspiruje věřící a vede církev, která je jedna, svatá, všeobecná a apoštolská. Církev uděluje jeden křest a hlásá vzkříšení mrtvých, věčný soud a příslib věčného života v nebeském království.

Vedle svého duchovního poslání církev významně ovlivňuje také rozvoj arménské kultury. Sehrála klíčovou úlohu při vzniku arménské abecedy a rozkvětu arménské literatury i umění, včetně monumentálního projektu překladu Bible do arménštiny. V obdobích cizí nadvlády – pod arabskou, mongolskou, perskou i osmanskou říší – působila církev jako ochránce arménské jazyka, literatury a umění. Z klášterů se stala centra vzdělanosti a kultury, uchovávaly se zde rukopisy a podporovalo se náboženské umění ztělesňující arménskou křesťanskou identitu. Dokonce i pod sovětským ateismem zde církev tiše, avšak s odolností přetrvala a reagovala přitom na duchovní a kulturní potřeby arménskému lidu.

Úloha církve v životě Arménů

V bouřlivých dějinách země měla Arménská apoštolská církev zásadní význam pro přežití a odolnost jejího lidu. Zajišťovala kontinuitu a stabilitu v době pronásledování, nucených migrací a genocidy. Během arménské genocidy v roce 1915 se církev stala útočištěm pro trpící, poskytovala útěchu a uchovávala naději na lepší budoucnost. Tuto tragickou událost si církev každoročně připomíná, uctívá památku mučedníků a zasazuje se o uznání této tragédie a o spravedlnost.

I v moderní Arménii má církev nadále významný vliv na život země. Po rozpadu Sovětského svazu roku 1991 nastala náboženská obroda a Arménská apoštolská církev ve společnosti znovu zaujala ústřední místo. Církev se dnes aktivně zapojuje do sociálních, vzdělávacích a charitativních iniciativ v oblasti boje s chudobou, zdravotní péče a vzdělávání. Podporuje také arménské komunity v diaspoře, pečuje o jednotu a stará se o to, aby arménské tradice a víra zůstaly mezi Armény po celém světě živé.

Ekumenické vztahy a závazek vůči světu

Arménská apoštolská církev si také nese bohatou tradici ekumenismu a snaží se budovat mosty k ostatním křesťanským společenstvím. V posledních desetiletích vede dialog s různými denominacemi, včetně církve římskokatolické a pravoslavné i s protestantskými církvemi, a hledá s nimi společnou řeč, přičemž si uchovává své jedinečné dědictví. Úsilí Arménské apoštolské církve o jednotu křesťanů a vzájemné porozumění dokládá rovněž členství ve Světové radě církví a vztahy s Vatikánem i dalšími církevními institucemi.

Závazek církve vést dialog však přesahuje rámec křesťanství a zahrnuje také rozhovory s jinými náboženstvími, například s islámem. Tyto dialogy napomáhají k rozvoji míru a porozumění, tolik potřebným zejména v tomto regionu poznamenaném náboženskou rozmanitostí a historickým napětím. V tomto duchu arménská církev přispívá k celosvětovým diskuzím o náboženské toleranci, péči o životní prostředí a sociální spravedlnosti, jak to odpovídá jejímu závazku podporovat hodnoty lásky, soucitu a respektu ve složitém světě.

Biblický text

(Ef 4, 1-13)

Proto vás já, vězeň kvůli Pánu, prosím, abyste tomu povolání, kterého se vám dostalo, dělali čest svým životem, vždy skromní, tiší a trpěliví. Snášejte se navzájem v lásce a usilovně hleďte zachovat jednotu Ducha, spojení svazkem pokoje. Jedno tělo a jeden Duch, k jedné naději jste byli povoláni; jeden je Pán, jedna víra, jeden křest, jeden Bůh a Otec všech, který je nade všemi, skrze všechny působí a je ve všech.

Každému z nás byla dána milost podle míry Kristova obdarování. Proto je řečeno: „Vystoupil vzhůru, zajal nepřátele, dal dary lidem.“ Co jiného znamená „vystoupil“, než že předtím sestoupil dolů na zem? Ten, který sestoupil, je tedy tentýž, který také vystoupil nade všechna nebesa, aby naplnil všechno, co jest. A toto jsou jeho dary: jedny povolal za apoštoly, jiné za proroky, jiné za zvěstovatele evangelia, jiné za pastýře a učitele, aby své vyvolené dokonale připravil k dílu služby – k budování Kristova těla, až bychom všichni dosáhli jednoty víry a poznání Syna Božího, a tak dorostli zralého lidství, měřeno mírou Kristovy plnosti.

Uvedení do tématu

„Jedno tělo a jeden Duch, k jedné naději jste byli povoláni“ (Ef 4, 4)

Modlitby a zamyšlení pro letošní Týden modliteb za jednotu křesťanů připravili věřící Arménské apoštolské církve spolu s bratry a sestrami z dalších místních církví, katolické a evangelických. Materiály vypracovali, sepsali a prodiskutovali v historickém duchovním a správním sídle Arménské apoštolské církve, při mateřské katedrále v posvátném Ečmiadzinu, během inspirativních dnů žehnání myra (svatého oleje) a znovuvysvěcení mateřské katedrály po rozsáhlé, deset let trvající rekonstrukci 28. a 29. září 2024. Tato vzpomínková akce nabídla arménskému lidu i členům redakční skupiny jedinečnou příležitost zamyslet se nad společnou křesťanskou vírou, která v našich církvích zůstává i dnes živá a plodná, a společně ji oslavit. Připravené materiály čerpají ze staletých tradic modliteb a proseb používaných arménským lidem a z chvalozpěvů, které vznikly ve starobylých arménských klášterech a kostelích; některé z nich pocházejí již ze čtvrtého století. Týden modliteb za jednotu křesťanů v roce 2026 tedy nabízí pozvání čerpat z tohoto společného křesťanského dědictví a hlouběji se ponořit do našeho společenství v Kristu, které spojuje křesťany celého světa.

Jednota je Boží příkaz, který stojí v jádru naší křesťanské identity, není to pouhý ideál. Představuje podstatu poslání církve – je to výzva, abychom uprostřed rozmanitosti odráželi harmonickou jednotu našeho života v Kristu. Tato v Bohu zakořeněná jednota je ústředním bodem našeho poslání a stojí na hluboké lásce Ježíše Krista, který nám před oči postavil jednotný cíl. Jak tvrdí apoštol Pavel ve svém listu Efezským: „Jedno tělo a jeden Duch, k jedné naději jste byli povoláni“ (4, 4). Tento biblický verš, vybraný pro letošní rok, vystihuje teologickou hloubku jednoty křesťanů.

Boží výzva k jednotě zaznívá v celém Písmu svatém už od nejstarších dob. Začneme-li Starým zákonem, už Abramova prosba k Lotovi zdůrazňuje Boží touhu po míru a harmonii mezi věřícími: „Ať nejsou rozepře mezi mnou a tebou a mezi pastýři mými a tvými, vždyť jsme muži bratři“ (Gn 13, 8). Abramova výzva k harmonii a vzájemnému respektu, navzdory tomu, že se cesty obou mužů nakonec rozešly, zdůrazňuje, jak důležité je žít v míru. Tento Boží pokyn pak znovu zaznívá ve třetí knize Mojžíšově, kde Bůh přikazuje: „Nebudeš se mstít synům svého lidu a nezanevřeš na ně, ale budeš milovat svého bližního jako sebe samého. Já jsem Hospodin“ (19, 18). Tato přikázání nám připomínají, že odpuštění a láska jsou pro zachování jednoty ve společenství víry nezbytné.

Také žalmy oslavují krásu jednoty mezi Božím lidem a prohlašují: „Jaké dobro, jaké blaho tam, kde bratří bydlí svorně!“ (Ž 133, 1). Tento obraz opět podtrhuje význam jednoty v Božím záměru pro jeho lid. Přísloví naopak varují před neshodami mezi Božím lidem: uvádějí, že Bůh pohrdá těmi, kdo vyvolávají mezi bratry a sestrami sváry (srov. Př 6, 19), a učí, že pro udržení harmonie je nezbytná trpělivost a odpuštění (srov. Př 19, 11).

V Novém zákoně Ježíš Kristus povyšuje pojem jednoty na duchovní rozměr, který odráží hluboký vztah mezi ním a Otcem. Jednota mezi jeho následovníky tak není pouhou absencí konfliktu, ale hlubokým duchovním svazkem odrážejícím jednotu Nejsvětější Trojice. Ježíšova modlitba v Janově evangeliu vybízí věřící, aby byli jedno, jako on a Otec jsou jedno (srov. 17, 21), a ukazuje, že naše jednota je založena na našem vztahu s Kristem a společném poslání hlásat radostnou zvěst. Ježíšův základní příkaz, abychom se navzájem milovali, jako on miloval nás (srov. J 13, 34-35), pak ještě dál zdůrazňuje, že právě láska tvoří podstatu naší jednoty. Tato obětavá a nezištná láska propojuje naše společenství i hlavní svědectví, které máme jako učedníci vydávat. Ježíšova modlitba, aby naše jednota sloužila na svědectví světu (srov. J 17, 23), je trvalým odkazem jeho poslání.

Toto téma ve svém učení opakují také apoštolové. Pavel ve svých listech zdůrazňuje význam jednoty v církvi a nabádá nás, abychom svým životem dělali čest svému povolání – skromně, tiše, trpělivě a s láskou (srov. Ef 4, 1-3). Jeho vize jednoty v listu Římanům ukazuje na rozmanitost darů, které budují Kristovo tělo (12, 6). Musí přitom mezi nimi existovat harmonické vztahy, jak to zmiňuje ve druhém listu Korintským (srov. 13, 11) a také Filipským (srov. 2, 1-2): věřící musejí být jedné mysli a jednoho ducha, čímž opakuje Bohem svěřené poslání být jedno a zároveň uznává rozmanitost.

Věta z listu Efezským Pavlovo učení o jednotě shrnuje a zdůrazňuje, že Kristovi následovníci tvoří „jedno tělo“ a spojuje je „jeden Duch“, takže je spojuje povolání „k jedné naději“ (srov. 4, 4). Tato metafora představuje církev jako jednotný celek, který překračuje geografické, národnostní a etnické bariéry i překážky kladené tradicí. Pavel používá metaforu církve jako Kristova těla, aby popsal její jednotu navzdory rozmanitosti jednotlivých údů. Korintským píše: „Tak jako tělo je jedno, ale má mnoho údů, a jako všechny údy těla jsou jedno tělo, ač je jich mnoho, tak je to i s Kristem“ (1 K 12, 12). V listu Koloským zase rozvádí Kristovu úlohu coby hlavy jednotného těla složeného z různých údů a uvádí: „On jest hlavou těla – totiž církve“ (Ko 1, 18). Církev tedy, ačkoli se skládá z mnoha částí, funguje jako soudržný celek. Každý člen v něm má svou jedinečnou úlohu a přispívá k celkovému životu a poslání církve. Pokud si uvědomíme, že jsme součástí jednoho všeobecného těla v Kristu, podpoří se tím spolupráce všech věřících při hlásání Kristova evangelia a službě lidstvu a pozornost se přesouvá od vnitřního rozdělení ke společnému poslání. A naopak: snaha omezovat Pánovo veliké poslání jít do světa a získávat učedníky ze všech národů (srov. Mt 28, 19) jen na společenství vymezené etnickými, geografickými nebo socioekonomickými hranicemi by toto společenství připravila o jeden z podstatných základů církve, jak je ustanovil sám Pán – o jednotu jeho učedníků po celém světě.

Pojem „jedno tělo“ v Ef 4, 4 zároveň odráží povahu církve. Křesťanství překračuje hranice kultur i států a spojuje věřící celého světa ve víře a naději. Toto společenství, jak předznamenává už kniha Zjevení (srov. 7,9), tvoří všechny kultury, kmeny, národy i jazyky. Věřícím pak poskytuje sílu a povzbuzení a potvrzuje jejich spojení uvnitř Kristova těla.

Pavel význam jednoty křesťanů ještě zdůrazňuje, když dodává „jeden Duch“: odkazuje tak na Ducha Svatého, který toto společenství udržuje a uschopňuje církev, aby plnila své poslání. Duch Svatý je mezi věřícími zdrojem duchovního života a vedení a zajišťuje, že různorodí členové církve jsou navzájem jedno ve víře a ve svém poslání. Duch posiluje hluboké duchovní spojení mezi věřícími, překonává rozdíly a vytváří svazek odrážející jednotu Nejsvětější Trojice. Toto společné duchovní pouto je základem smíření, vede věřící celého světa a dává jim vše potřebné k účinnému svědectví a službě. Toto globální vedení také pomáhá sladit různé projevy víry se základním posláním církve.

Učení o jednotě církve pak apoštol v Ef 4,4 dále rozvíjí, když uvádí, že všichni křesťané jsou povoláni k „jedné naději“ na spásu a věčný život. Tato „jedna naděje“ znamená, že všichni věřící usilují o stejný cíl – věčný život s Kristem. To je konečný cíl a motivace křesťanského života a tento cíl poskytuje všem věřícím společnou vizi a smysl a sjednocuje je na cestě víry i v každodenním životě. Tato společná vize také překonává konfesní a kulturní rozdíly a vybízí křesťany ke spolupráci všude tam, kde je to možné. Učinit ze „společně sdílené naděje“ cíl našeho křesťanského povolání pak definuje i naši příslušnost k církvi ve smyslu celosvětového společenství v naději na spásu a věčný život.

Ve světě různých a často rozdělených tradic a projevů křesťanské víry nám tedy list Efezským 4, 4 připomíná, že všichni věřící tvoří „jedno tělo“ Kristovo. Tato jednota nicméně neznamená uniformitu, ale společný závazek vůči základním pravdám křesťanské víry.

Je silným svěděním o proměňující síle Ducha Svatého, když se křesťané různého původu skutečně a upřímně spojí v cestě za společným cílem a vizí.

Arménská apoštolská církev nám svou praxí i učením nabízí hlubokou reflexi podstaty jednoty v rámci všeobecného těla Kristova: nikoli pouze jako konceptu, ale jako živé a dýchající skutečnosti. Když věřící v kředu vyznávají svou víru v „jednu svatou, všeobecnou a apoštolskou církev“, vyznávají tak zároveň ústřední význam této jednoty pro svůj duchovní život. Tento závazek jednoty nachází své nejplnější vyjádření v eucharistických shromážděních církve, kde společenství v modlitbě prosí nejen za křesťany celého světa a jejich duchovní představené, ale také za jednotu samotné církve. Každou neděli se při liturgii věřící zdraví a zpívají: „Církev se spojila v jedno“ jako hmatatelný projev své společné víry a společného cíle. Bohaté, mučednictvím poznamenané dějiny arménské církve a jejích představitelů svědčí o jejich neochvějném úsilí a houževnatém odhodlání udržet křesťanskou víru v Arménii i širším regionu. Jednota v církvi má přesahovat pouze doktrinní výroky: je to prožitá zkušenost, která prohlubuje jejich duchovní identitu a posiluje společné svědectví. Arménská apoštolská církev tak přijetím a prožíváním této jednoty nejen ctí své posvátné tradice, ale také významně přispívá k širší jednotě Kristovy všeobecné církve. Tato úvaha nás tedy vybízí, abychom si uvědomili proměňující sílu jednoty a vážili si jí v rámci našich vlastních společenství víry i v širší církvi.

K duchovní zralosti patří jak to, že přijmeme své rozdílnosti, tak to, že stejně jako na čistotě nauky nám záleží i na jednotě. Naše síla spočívá ve schopnosti odrážet naší vzájemnou jednotou Krista a ukazovat světu jeho lásku a milost. Když žijeme toto Boží povolání, plníme své poslání a ctíme Krista, a tak pomáháme šířit na zemi jeho království.

Přijmeme tedy toto Boží povolání k jednotě nikoli jako abstraktní ideál, ale jako nutný projev naší víry. Ve světě, kde je Kristovo tělo zraněno rozdělením uvnitř i mezi tradicemi a konfesemi, se apoštol se svou výzvou k jednotě obrací ke každému z nás, a to nejen jako k odděleným církevním společenstvím, ale také jako k jednotlivcům uvnitř našich společenství. Žijeme-li v jednotě, svědčíme o lásce a moci našeho Pána Ježíše Krista a zároveň ztělesňujeme podstatu jeho učení. Podporujme se tedy navzájem a oslavujme rozmanitost našich darů a nadání, abychom odráželi Kristovo srdce a přispívali k rozvoji jeho díla na zemi.

Ekumenická bohoslužba

„Světlo ze Světa pro světlo“

Pro Arménskou apoštolskou pravoslavnou církev je ctí, že byla vyznamenána v rámci Týdne modliteb za jednotu křesťanů v roce 2026. Jsme rádi, že se můžeme se svými křesťanskými bratry a sestrami z celého světa podělit o ekumenickou bohoslužbu, která vychází ze srdce starobylého křesťanského svědectví naší církve o Pánu Ježíši Kristu.

Název bohoslužby „Světlo ze Světa pro světlo“ je inspirován Kristovým atributem, jak ho přijalo nicejsko-konstantinopolské vyznání víry, monumentální prubířský kámen všech křesťanů, jehož 1700. výročí jsme si loni připomněli. Kristus je „Světlo ze Světa“. Pomazaný byl ale poslán na tento svět s jistým posláním: prozářit tento neklidný svět Božím světlem a přivést nás do láskyplného společenství mezi sebou navzájem i s Bohem. Je tedy „Světlo ze Světa pro světlo“.

Tato bohoslužba je připravena podle „bohoslužby při východu slunce“, jedné z denních modlitebních hodin arménské církve, jak ji sestavil veliký katolikos (tj. patriarcha, představený církve), teolog, hymnograf, liturgický reformátor, ekumenista a pastýř, svatý Nerses „Laskavý“ z Gla (+ 1173). Je příznačné, že svatý Nerses sestavil tuto bohoslužbu, která nemá obdobu v žádné jiné církvi, výslovně s ekumenickým záměrem: navrátit do Kristovy náruče sektu pohanů uctívajících slunce, kteří se za jeho časů v Arménii vyskytovali. Modlitby, chvalozpěvy a čtení z Písma tak prostupuje obraz Krista-Světa, který jistě přitahoval i zájem uctíváčů slunce. Svatý Nerses nevyhledával ztracené ovce tím, že by je zastrásoval nebo s nimi vyjednával, ale tvůrčím a láskyplným způsobem jim nabízel to nejlepší, co křesťanské svědectví jeho církve mohlo nabídnout. Snad to může sloužit jako vzor pro nás všechny, kdo usilujeme o vznik křesťanského společenství, které si pro nás Bůh přeje.

Za zmínku stojí také skutečnost, že Arménie byla prvním státem, který křesťanství vyhlásil za své oficiální náboženství. Stalo se tak díky úsilí svatého Řehoře, který v roce 301 obrátil pohanského krále Tiridata. Svatý Řehoř je známý jako „Osvětitel“, neboť arménskému lidu přinesl Kristovo světlo prostřednictvím křtu Duchem Svatým ve jménu Nejsvětější Trojice.

Věřící arménské církve jsou vděční za modlitby všech církví v tomto roce. Kéž Duch Svatý doširoka otevře naše srdce, abychom živěji vnímali zářivé světlo lásky, které Všemohoucí Bůh chová ke svým dětem, i chmurnou potupu našeho rozdělení a také spalující naléhavost znovu zažehnout světlo křesťanského smíření, když děkujeme Bohu za bezmezný soucit a milosrdenství, které nám přináší „Světlo ze Světa“.

Texty přidělené předsedajícímu (**P**) se mohou rozdělit mezi různé duchovní nebo zástupce různých přítomných tradic. Stejně tak texty přidělené lektorovi (**L**) lze rozdělit mezi několik osob. Pokud určité části bohoslužby přímo vyžadují dva lektory, označují se jako **L1** a **L2**.

Když skončí modlitba po kázání/homilii, začne shromáždění rozdělené do dvou chórů střídavě recitovat nebo zpívat verše žalmu 97, odpověď recitují/zpívají všichni společně. Během recitace/zpěvu žalmu se lidem rozdávají svíce. Zapalují se během následujícího chvalozpěvu a všichni se pak připojí k recitaci nicejského vyznání víry.

Místní shromáždění si může zvolit vhodné písně ze svého prostředí, bylo by ale žádoucí, aby se pokud možno zpívaly texty chvalozpěvů z Arménie, které jsou součástí bohoslužby. Chvalozpěv světla („Z východu až na západ“), chvalozpěv při zapalování svící („Nestvořený, odvěký“) i chvalozpěv před modlitbou Páně („Kriste, Cesto pravdivá“) lze zpívat na

jednoduchou melodii, kterou naleznete v přiložených textech. Chvalozpěv při zapalování svící obsahuje před každým veršem také krátký refrén – jediné slovo „*Loos*“, které v arménštině znamená „světlo“. Tato melodie je součástí bohoslužby a shromážděním nabízíme, aby ji při slavení bohoslužby zařadila.

ŘÁD BOHOSLUŽBY

„Světlo ze Světla pro světlo“

P: předsedající

L: lektor

V: všichni

S: sbor (případně jeden předzpěvák)

Modlitba Páně

P: Požehnaný náš Pán Ježíš Kristus. Amen.

V: **Otče náš, jenž jsi na nebesích, posvět' se jméno tvé.
Přijď království tvé.**

Bud' vůle tvá jako v nebi, tak i na zemi.

Chléb náš vezdejší dej nám dnes.

A odpusť nám naše viny, jako i my odpouštíme našim viníkům.

A neuved' nás v pokušení, ale zbav nás od zlého.

Amen.

P: Neboť tvé je království i moc i sláva na věky.

V: **Amen.**

Invokace

(podle Ž 72,16-19)

L₁: Jméno Hospodinovo ať je požehnané navěky,
dokud potrvá slunce, poroste jeho jméno.

L₂: Budou si jím žehnat všechny národy,
všechna pokolení ho budou blahoslavit.

L₁: Bud' požehnán Bůh Hospodin, Bůh Izraele; jedině on koná divy.
Bud' navěky požehnáno jeho slavné jméno, celou zemi necht' naplní jeho sláva!

V: **Amen! Amen!**

L₂: Sláva Otci i Synu i Duchu Svatému.

L₁: Nyní i vždycky a na věky věků.

V: **Amen.**

L₂: V pokoji se obraťme k Pánu.
Vyslyš, Bože, naše modlitby, přived' nás k životu a smiluj se nad námi.

P: Požehnání a sláva Otci i Synu i Duchu Svatému
nyní i vždycky a na věky věků.

V: **Amen.**

Chvalozpěv světla

(sv. Nerses Laskavý)

Během zpěvu se v přední části kostela rozsvítí velká svíce.

Moderato

S/V: Z východu **k západu**
zpívej píseň chval
každý dědic Siónu:
Bůh nám světlo dal.

Spravedlivých zástupy,
Bohu z výsosti
za dar světla pro náš svět
pějte s vděčností.

Litanie

L: Od východu slunce až na jeho západ a v celém křesťanském světě, všude tam, kde lidé vzývají jméno Páně ve svatosti, pro jejich modlitby a přímlyvy ať se nad námi Pán smiluje. Prosme Boha, aby nás vysvobodil z hříchu a zbavil všech pokušení světa. Pán ať přijme sliby i prosby našeho srdce a uzná nás se všemi svými svatými za hodné své víry a svých příkázání. Všemohoucí Pane, náš Bože, pozvedni nás k životu a smiluj se nad námi.

V: Pozvedni nás k životu, Pane.

(pokud se slaví ráno:)

L: Ať nás Pán provází v toto sluncem zalité ráno a probouzejícím se dni v pokoji, s vírou volejme:

nebo (pokud se slaví večer:)

Ať nás Pán provází v tento večer a v nadcházející noci v pokoji, s vírou volejme:

V: Prosíme tě, Pane.

L: Aby nám dal anděla pokoje, který nám bude strážcem, volejme k Pánu:

V: Prosíme tě, Pane.

L: Aby nám prominul a odpustil naše provinění, volejme k Pánu:

V: Prosíme tě, Pane.

- L: Aby nám pomáhal skrze velkou a mocnou sílu svatého kříže, volejme k Pánu:
- V: Prosíme tě, Pane.**
- L: Aby naše víra byla pravá a svatá, opět a všichni společně, volejme k Pánu:
- V: Pane, smiluj se.**
- L: Svěřme nyní jeden druhého všemohoucímu Pánu, našemu Bohu.
- V: Odevzdáváme se ti, Pane.**
- L: Smiluj se nad námi, Pane, náš Bože, ve svém velikém milosrdenství.
Volejme nyní všichni společně:
- V: Pane, smiluj se. Pane, smiluj se. Pane, smiluj se.**

Modlitba a pozdravení pokoje

Při následující modlitbě se předsedající modlí s rozpřaženými rukama, může stát čelem k východu.

- P: Od východu slunce až na jeho západ požehnaný jsi, Pane, neboť jsi Král a tvému jménu se klaní celý vesmír. Ať ti naše žalmy líbezně znějí. Ať z tvé spravedlnosti vzejde dobro a překryje naši křehkost, chvála a sláva ať zní tvému nejsvětějšímu jménu. Dej, ať jsme hodni zachovávat tvá přikázání a zpívat chválu a slávu Otci i Synu i Duchu Svatému, nyní i vždycky a na věky věků.

V: Amen.

Předsedající se obrátí čelem k lidu a může provést znamení kříže, přičemž říká:

- P: Pokoj s vámi se všemi.

V: I s tebou.

Lidé se mohou navzájem pozdravit vhodným pozdravením pokoje.

- L: Pokloňme se Bohu.

Lidé se sklánějí před Bohem a přitom říkají:

V: Před tebou, Pane.

Předsedající se může znovu obrátit k východu a modlí se:

- P: Bože věčný a nesmrtelný, tys jako světlo vyšel pro tento svět a osvětil jsi nás v temnotě našeho hříchu. Nekonečný Bože, tys vstoupil do našeho konečného bytí a na své tvorstvo jsi hojně vylil dary Ducha Svatého. Velebíme tě nyní i provždy, nejsvětější Bože, s Otcem a Duchem Svatým, nyní i vždycky a na věky věků.

V: Amen.

Čtení z Písma svatého

- L₁: Čtení z knihy proroka Izajáše (58, 6-11)

„Zdalipak půst, který já si přeji, není toto: Rozevřít okovy svévole, rozvázat jha, dát ujařmeným volnost, každé jho rozbít? Cožpak nemáš lámat svůj chléb hladovému, přijímat do domu utištěné, ty, kdo jsou bez přístřeší? Vidiš-li nahého, obléknout ho, nebýt netečný k vlastní krvi? Tehdy vyrazí jak jitřenka tvé světlo a rychle se zhojí tvá

rána. Před tebou půjde tvá spravedlnost, za tebou se bude ubírat Hospodinova sláva. Tehdy zavoláš a Hospodin odpoví, vykřikneš o pomoc a on se ozve: „Tu jsem!“ Odstraníš-li ze svého středu jho, hroící prst a ničemná slova, budeš-li štědrý k hladovému a nasytíš-li ztrápeného, vzejde ti v temnotě světlo a tvůj soumrak bude jak poledne.“ Hospodin tě povede neustále, bude tě sytit i v krajinách vyprahlých, zdatnost dodá tvým kostem; budeš jako zahrada zavlažovaná, jako vodní zřídlo, jemuž se vody neztrácejí.

L₂: Čtení z listu apoštola Pavla Efezským (4, 1-13)

Proto vás já, vězeň kvůli Pánu, prosím, abyste tomu povolání, kterého se vám dostalo, dělali čest svým životem, vždy skromní, tiší a trpěliví. Snášejte se navzájem v lásce a usilovně hleďte zachovat jednotu Ducha, spojení svazkem pokoje. Jedno tělo a jeden Duch, k jedné naději jste byli povoláni; jeden je Pán, jedna víra, jeden křest, jeden Bůh a Otec všech, který je nade všemi, skrze všechny působí a je ve všech. Každému z nás byla dána milost podle míry Kristova obdarování. Proto je řečeno: „Vystoupil vzhůru, zajal nepřátele, dal dary lidem.“ Co jiného znamená „vystoupil“, než že předtím sestoupil dolů na zem? Ten, který sestoupil, je tedy tentýž, který také vystoupil nade všechna nebesa, aby naplnil všechno, co jest. A toto jsou jeho dary: jedny povolal za apoštoly, jiné za proroky, jiné za zvěstovatele evangelia, jiné za pastýře a učitele, aby své vyvolené dokonale připravil k dílu služby – k budování Kristova těla, až bychom všichni dosáhli jednoty víry a poznání Syna Božího, a tak dorostli zralého lidství, měřeno mírou Kristovy plnosti.

(následuje alelujový zpěv)

S/V: Aleluja. Aleluja.
U tebe je pramen žití,
když ty jsi nám světlem,
spatřujeme světlo

L: Aleluja. Nyní povstaňte.

Předsedající se postaví čelem k lidu, může udělat znamení kříže a říká:

P: Pokoj s vámi se všemi.

V: I s tebou.

L: Pozorně naslouchejte svatému evangeliu Ježíše Krista podle Jana (12, 31-36).

S: Sláva tobě, Pane, náš Bože.

L: Pozor! Promlouvá Bůh.

Ježíš řekl zástupu: „Nyní je soud nad tímto světem, nyní bude vládce tohoto světa vyvržen ven. A já, až budu vyvýšen ze země, přitáhnu všechny k sobě.“ To řekl, aby naznačil, jakou smrtí má zemřít. Zástup mu odpověděl: „My jsme slyšeli ze Zákona, že Mesiáš má zůstat navěky; jak ty můžeš říkat, že Syn člověka musí být vyvýšen? Kdo je ten Syn člověka?“ Ježíš jim řekl: „Ještě jen na malou chvíli je světlo mezi vámi. Dokud máte světlo, neustávejte v cestě, aby vás nepřekvapila tma; kdo chodí ve tmě, neví, kam jde. Dokud máte světlo, věřte ve světlo, abyste se stali syny světla.“

S/V: Sláva tobě, náš Pane Ježíši Kriste.

Kázání / homilie

Modlitba

(svatý Řehoř z Nareku – upraveno)

L: Milostivý Pane, Bože všech,
Průvodce ztracených a Světlo pro ty, kdo chodí v temnotách.
Obrácíme k tobě své oči a prosíme, vyslyš naše modlitby.
Kež slunce tvé slávy září, dává život a světlo všem,
od východu až na západ a od severu až k jihu.
Ať jitřní paprsky tvého věčného jara probudí nás,
kteří očekáváme tvůj příchod.

Ježíši Kriste, Světlo ze Světla, přebývej v nás, kdo jsme se zde shromáždili, abychom se klaněli tvému svatému a vzácnému jménu. Ať v nás tvá životodárná záře roznítí hlubší lásku k sobě navzájem. Ať nás tvé zářivé světlo podněcuje ke stále pevnější jednotě. Ať nás tvůj božský jas přiměje, abychom jako rozmanitá květena v zahradě tvého království harmonicky rozkvétali. A všichni jako jedno ať vždycky radostně chválíme a oslavujeme tebe, Otce i Ducha Svatého, nyní i vždy a na věky věků. Amen.

Responsoriální žalm

Shromáždění rozdělené do dvou chórů střídavě recituje nebo zpívá verše žalmu 97, odpověď recituji/zpívají všichni společně. Během recitace/zpěvu žalmu se lidem rozdávají svíce.

L: Obrácíme k tobě své oči, Bože všech. Smiluj se nad námi a slyš naše prosby.

V: Obrácíme k tobě své oči, Bože všech. Smiluj se nad námi a slyš naše prosby.

1. ch: Hospodin kraluje! Zajásej, země,
raduj se, ostrovů množství!

2. ch: Oblak a mrákota jsou kolem něho,
spravedlnost a právo jsou pilíře jeho trůnu.

V: Obrácíme k tobě své oči, Bože všech. Smiluj se nad námi a slyš naše prosby.

1. ch: Žene se před ním oheň,
kolkolem sežehne jeho protivníky.

2. ch: Nad světem planou světla jeho blesků,
země to vidí a svíjí se v křeči.

V: Obrácíme k tobě své oči, Bože všech. Smiluj se nad námi a slyš naše prosby.

1. ch: Hory se před Hospodinem jako vosk taví,
před Pánem veškeré země.

2. ch: Nebesa hlásají jeho spravedlnost
a všechny národy vidí jeho slávu.

V: Obrácíme k tobě své oči, Bože všech. Smiluj se nad námi a slyš naše prosby.

1. ch: Budou zahanbeni všichni, kteří slouží modlám, kdo se chlubí svými bůžky;
jemu se všichni bohové klanějí.

2. ch: Sijón to slyší a raduje se,
jásají dcery judské nad tvými soudy, Hospodine.

V: Obrácíme k tobě své oči, Bože všech. Smiluj se nad námi a slyš naše prosby.

1. ch: Vždyť ty, Hospodine, jsi nejvyšší nad celou zemí,
neskonale převyšuješ všechny bohy.

2. ch: Vy, kdo milujete Hospodina, mějte v nenávisti zlo,
on stráží duše svých věrných, svévolníkům je z rukou vytrhuje.

V: Obrácíme k tobě své oči, Bože všech. Smiluj se nad námi a slyš naše prosby.

1. ch: Pro spravedlivého je zaseto světlo,
radost pro ty, kteří mají přímé srdce.

2. ch: Radujte se, spravedliví, z Hospodina,
vzdejte chválu tomu, co připomíná jeho svatost!

**V: Sláva Otci i Synu i Duchu Svatému,
jako byla na počátku i nyní i vždycky a na věky věků. Amen.**

Chvalozpěv

(sv. Nerses Laskavý)

*Za zpěvu chvalozpěvu přistoupí dva mladí lidé k ústřední svíci v čele shromáždění, zapálí si od ní své svíčky
a plamen roznesou všem účastníkům.*

**S/V: Nestvořený, odvěký
Otče nebohých,
vyslyš prosby upřímné
služebníků svých.**

**Z Otce jako jitřní jas
vzchází Slunce zář.
Zalij něžným světlem svým
také naši tvář.**

**Duchu, z Otce prýstící,
darů Prameni,
světlo dej nám, když se noc
v nový den mění.**

**Tři osoby v jednotě,
trojjediný Bůh.
Vyznáváme, kdo je Pán:
Otec, Syn i Duch.**

Vyznání víry

P: Zaliti světlem Kristovy moudrosti vyznejme všichni naši společnou víru.

**V: Věříme v jednoho Boha, Otce všemohoucího,
Stvořitele nebe i země, všeho viditelného i neviditelného.**

Věříme v jednoho Pána Ježíše Krista, jednorozeného Syna Božího, který se zrodil z Otce přede všemi věky:

Světlo ze Světla, pravý Bůh z pravého Boha, zrozený, nestvořený, jedné podstaty s Otcem, skrze něhož všechno je stvořeno.

On pro nás lidi a pro naši spásu sestoupil z nebe, skrze Ducha Svatého přijal tělo z Marie Panny a stal se člověkem.

Byl za nás ukřižován, za dnů Pontia Piláta byl umučen a pohřben.

Třetího dne vstal z mrtvých podle Písma.

Vstoupil na nebesa, sedí po pravici Otce.

A znovu přijde, ve slávě, soudit živé i mrtvé

a jeho království bude bez konce.

Věříme v Ducha Svatého, Pána a Dárce života, který z Otce vychází, s Otcem i Synem je zároveň uctíván a oslavován a mluvil ústy proroků.

Věříme v jednu svatou, všeobecnou apoštolskou církev.

Vyznáváme jeden křest na odpuštění hříchů, očekáváme vzkříšení mrtvých a život budoucího věku.

Amen.

Závěrečné modlitby

P: V pokoji se znovu obraťme k Pánu.

Oslavujme všemohoucího Boha, který své stvoření zalil svým světlem. Kéž i nyní znovu zalévá hojnou milostí všechny, kdo zpěvem oslavují jeho jméno. Všemohoucí Pane, náš Bože, pozvedni nás k životu a smiluj se nad námi.

V: Pane, smiluj se. Pane, smiluj se. Pane, smiluj se.

P: Laskavý a všemohoucí Pane Ježíši Kriste, Synu Boží, ty jsi pravé světlo, které zahnilo temnotu hříchu a ozářilo naše srdce radostí a nadějí tvého věčného království.

V: Pane, smiluj se.

P: Bože plný lásky, přijmi modlitby všech svých věrných dětí, které k tobě z celého světa volají v jednom duchu, jedním hlasem a jedním srdcem. Skrze svého milovaného učedníka Jana jsi slíbil, že budeme-li chodit ve tvém světle, budeme spolu navzájem žít ve společenství a tvá drahocenná krev nás očistí od všech hříchů. Dej nám, Spasiteli, toto svaté společenství!

V: Pane, smiluj se.

P: Milující Pane, daruj nám mír a z povrchu země smet' pohromu občanských nepokojů a násilí. Proměň srdce všech, kdo válku vedou, a dotkni se ran všech, kdo jí trpí. Utěš všechny válečné zajatce a rychle je přiveď domů. Světlo tvé lásky ať zazáří ve všech temnotách našeho světa a uspíš se příchod dne, kdy všechny národy budou žít v míru a spravedlnosti.

V: Pane, smiluj se.

P: Ty jsi naše útočiště a náš úkryt, Pane Ježíši Kriste. Shlédni soucitně na uprchlíky celého světa, kteří trpí bolestí z vysídlení a ztráty domova. Pobídní nás, abychom gesty pohostinnosti a láskyplné pomoci projevovali svou jednotu a společenství s tebou, s uprchlíky i mezi sebou navzájem.

V: Pane, smiluj se.

P: Kriste, náš Spasiteli, prosíme za lid Arménie a Arkachu i za jejich blízké po celém světě – za lid, který se již před dávnými věky kázáním apoštola Judy Tadeáše a zázračným svědectvím svatého Řehoře Osvětitelce obrátil k tvému světlu.

V: Pane, smiluj se.

P: Zalij světlem své spravedlnosti a moudrosti všechno své stvoření. Učiň z nás děti světla a děti dne, abychom vždy žili s úctou a stali se svícní, které budou po celém světě důstojně šířit tvé životodárné světlo.

V: Pane, smiluj se.

P: Neboť ty jsi náš Spasitel,
tobě buď sláva, vláda a čest
nyní i vždycky a na věky věků.

V: Amen.

Chvalozpěv

(sv. Nerses Laskavý)

Moderato

**S/V: Kriste, Cesto pravdivá,
Dárce milosti,
z prachu země vyved' nás
k branám věčnosti.**

**Kriste, Bráno k životu,
pravý Bože náš,
k Otci skrze Ducha nám
dojít jistě dáš.**

Modlitba Páně

P: Požehnaný buď náš Pán Ježíš Kristus.

V: **Amen.**

V: **Otče náš, jenž jsi na nebesích, posvět' se jméno tvé.**

Přijď království tvé.

Buď vůle tvá jako v nebi, tak i na zemi.

Chléb náš vezdejší dej nám dnes.

A odpusť nám naše viny, jako i my odpouštíme našim viníkům.

A neuved' nás v pokušení, ale zbav nás od zlého.

Neboť tvé království i moc i sláva navěky.

Amen.

P: Milost našeho Pána Ježíše Krista,

láska Boží

a přítomnost Ducha Svatého

se všemi vámi.

V: **Amen.**

Úvahy a modlitby pro oktáv Týdne modliteb za jednotu křesťanů

1. den: Naše povolání

Verš pro tento den

Proto vás já, vězeň kvůli Pánu, prosím, abyste tomu povolání, kterého se vám dostalo, dělali čest svým životem (Ef 4, 1-2).

Další úryvky z Písma

Mi 6, 6-8

Ž 133

Mk 3, 13-15

Rozjímání

V listu Efezským 4,1 Pavel zdůrazňuje význam života, jímž děláme čest „povolání, kterého se nám dostalo“ – života ze své podstaty spojeného s jednotou křesťanského společenství. Uprostřed rozdělené společnosti Boží slovo věřící vybízí, aby překonávali překážky a napomáhali smíření. Toto Boží povolání nás vybízí, abychom Boží hodnoty ztělesňovali ve společenství věřících. Pokud s tímto povoláním své chování sladíme, odrážíme tak Kristovo učení a zároveň přispíváme k jednotě a růstu Kristova těla. Rozpoznat a přijmout toto povolání je potom zásadní předpoklad k tomu, abychom žili pravou podstatu křesťanského společenství a živili harmonické, solidární společenství.

Otázka k zamyšlení

Jak vás úvaha nad „povoláním, kterého se nám dostalo“, o němž se píše v listu Efezským 4, 1, podněcuje k tomu, abyste aktivně přispívali k jednotě v místním i širším církevním společenství?

Modlitba

Bože světla,
povolal jsi nás z temnot do svého světla.
Dej, ať nás naše odpověď na tvé volání podnítlí k tomu,
abychom aktivně usilovali o smíření
a šířili tvé světlo ve světě.
Amen.

2. den: Snášet se navzájem v lásce

Verš pro tento den

Bud'te vždy skromní, tiší a trpělivi. Snášejte se navzájem v lásce (srov. Ef 4, 2).

Další úryvky z Písma

Za 7, 8-10

Ž 25, 6-10

L 10, 30-36

Rozjímání

Apoštol Pavel nás nabádá, abychom žili způsobem, který bude dělat čest našemu křesťanskému povolání, a poskytuje nám zásadní rady, jak jednat ve společenství. Vyzývá věřící, aby se „vždy skromní, tiší a trpělivi snášeli navzájem v lásce“ (srov. Ef 4, 2). Toto Boží povolání přitom nemá vliv jen na osobní cestu jednotlivce, ale ukazuje se živě také v našich interakcích s druhými. Pro pěstování láskyplných vztahů jsou klíčové čtyři ctnosti, které Pavel vyzdvihuje – skromná pokora, tichá mírnost, trpělivost a snášenlivost. Chovat se podle nich znamená přistupovat k druhým v duchu skutečné pokory, jednat mírně i s těmi, kteří zkoušejí naši trpělivost, a mít shovívavost s těmi, kteří nás dráždí. A to nejdůležitější: znamená to „snášet se navzájem“ navzdory našim rozmanitostem, a tak projevovat lásku, která překonává všechny pozemské rozdíly a ztělesňuje milost bezmezného Božího soucitu.

Otázka k zamyšlení

Jak nám jako věřícím mohou ctnosti pokory, mírnosti, trpělivosti a snášenlivosti, o nichž se píše v listu Efezským, pomoci překonávat rozdělení existující mezi našimi místními křesťanskými společenstvími?

Modlitba

Pane Ježíši Kriste,
učíš nás jednat s druhými trpělivě, mírně a pokorně.
Kéž nás světlo, kterým osvěcuješ naši cestu, vede k jednotě
a pomáhá nám hojit rány rozdělení a lhostejnosti,
kvůli kterým se společenství často rozpadají.
Amen.

3. den: Svazek pokoje

Verš pro tento den

Usilovně hleďte zachovat jednotu Ducha, spojení svazkem pokoje (Ef 4, 3).

Další úryvky z Písma

Iz 11, 6-9

Ž 86, 8-13

J 14, 27-31

Rozjímání

Klíčovým faktorem pro udržení jednoty v církvi je pokoj. V listu Efezským 4,3 se za zásadní a aktivní princip označuje „svazek pokoje“, který křesťanské společenství nejen spojuje, ale také udržuje jeho jednotu. Kristus, Kníže pokoje (srov. Iz 9, 5), hlásal pokoj a smíření. Pokoj je ovocem Ducha (srov. Ga 5, 22), je darem Ducha a zároveň výsledkem jeho působení. „Svazek pokoje“ je tedy aktivní síla, která udržuje soudržnost církve a drží pohromadě různé členy navzdory tomu, že mají rozdílný původ nebo názory. Pokoj napomáhá smysluplným vztahům, umožňuje věřícím harmonicky spolu komunikovat a snáze si odpouštět. Pavel proto zdůrazňuje, že skutečná jednota vyžaduje trvalý závazek ve prospěch pokoje. Vyžaduje, abychom aktivně pěstovali pokoj a šířili ho mezi všemi členy.

Otázka k zamyšlení

Jak Pavlovo učení, že pokoj je ovocem Ducha, ovlivňuje naše každodenní jednání a vztahy v našich společenstvích, zejména tam, kde je třeba dojít smíření nebo odpouštění?

Modlitba

Pane Ježíši Kriste,
ty jsi Kníže pokoje.

Posiluj svazek pokoje mezi námi i v našem neklidném světě.

Proměň srdce všech, kdo válku vedou,
a dotkni se ran všech, kdo jí trpí.

Prosíme zvláště za lid Arménie a Arkachu
i za jejich blízké po celém světě.

Světlo tvé lásky ať zazáří ve všech temnotách našeho světa

a uspíš se příchod dne, kdy všechny národy budou žít v míru a spravedlnosti.

Amen.

4. den: Povolání k jedné naději

Verš pro tento den

Jedno tělo a jeden Duch, k jedné naději jste byli povoláni (Ef 4, 4).

Další úryvky z Písma

Dt 6, 4-9

Ž 24, 1-6

J 17, 20-26

Rozjímání

V listu Efezským 4,4 apoštol Pavel zdůrazňuje hlubokou jednotu, která spojuje církve po celém světě. Tato jednota je zakořeněna v jednom Duchu a v jedné naději, které ve víře pojí všechny křesťany. Duch Svatý v den Letnic zažehl jiskru misijního poslání církve do celého světa. Tentýž Duch nás dnes posiluje, živí naše společné poslání a podporuje všeobecnou církev, která překračuje hranice národů a kultur. Základním kamenem této jednoty je naše společná naděje ve spásu skrze Ježíše Krista, která spojuje různé národy do jedné, svaté, všeobecné a apoštolské církve. Jako křesťany nás definuje právě tato jedna naděje a jeden Duch, skrze kterého jsme byli pokřtěni a obnoveni. Naším úkolem je pak zajistit, že tato jednota nebude jen jakýsi koncept, ale žitá skutečnost, která posiluje naše společné poslání i vzájemnou lásku.

Otázka k zamyšlení

Jak můžeme coby církve nebo společenství přijmout výzvu našeho jediného povolání, a zároveň si uchovat jedinečnou identitu a tradice?

Modlitba

Pane Ježíši Kriste,
tys nás v naší rozmanitosti spojil jako svou rodinu a církve.
Všude tam, kde ve světě ustoupila naděje
a místo ní se šíří zoufalství a bolest zraněných srdcí,
obnov naši naději v působení Ducha Svatého, který mění svět.
Dej, ať tuto naději šíříme všem a všude.
Neboť ty jsi pravé Světlo, které zahání temnotu hříchu
a do našich srdcí září radostí a nadějí tvé věčné lásky.
Amen.

5. den: Jedna víra, jeden křest

Verš pro tento den

Jeden je Pán, jedna víra, jeden křest (Ef 4, 5).

Další úryvky z Písma

Za 14, 6-9

Ž 100

Mt 28, 16-20

Rozjímání

V listu Efezským 4, 5 apoštol Pavel zdůrazňuje, že jednotu křesťanů upevňuje akt křtu, protože se jím označuje vstup jednotlivce do společenství církve a potvrzuje společný závazek témuž Pánu. Křest vytváří kolektivní identitu církve, neboť v Pánově těle jsme všichni jedno. Tato svátost slouží jako důrazná připomínka, že ačkoli členové církve pocházejí z různých prostředí, jejich jednota ve víře a křtu překonává všechna rozdělení. Pokud se církev na tyto sjednocující prvky zaměří, může slavit svou rozmanitost a zároveň zůstat pevně sjednocená. Tato skutečnost nás vybízí, abychom před tím, co nás rozděluje, upřednostňovali společnou identitu v Kristu, a tak posilovali svazek, který spojuje všechny křesťany.

Otázka k zamyšlení

Jaké společné iniciativy mohou naše různá společenství podniknout, aby oslavila svou společnou víru v Ježíše Krista i jednotu zakládající se ve křtu?

Modlitba

(sv. Nerses Laskavý – upraveno)

Duchu Boží a pravý Bože,
tys sestoupil nad řeku Jordán a do večerádla
a osvítil jsi nás křtem ze svatého pramene,
ale my jsme zhřešili proti nebi i před tebou:
zase nás očisti svým božským ohněm,
jako jsi ohnivými jazyky očistil apoštoly.
Smiluj se nad svými tvory a zvláště nad námi.
Amen.

6. den: Jeden Bůh a Otec

Verš pro tento den

Jeden Bůh a Otec všech, který je nade všemi, skrze všechny působí a je ve všech (Ef 4, 6).

Další úryvky z Písma

1 K 8, 56-60

Ž 148, 7-13

Mt 5, 44-48

Rozjímání

V listu Efezským 4, 6 apoštol Pavel zdůrazňuje hlubokou jednotu Boha a prohlašuje, že je „nade všemi, skrze všechny působí a je ve všech“. Bůh je transcendentní, existuje nade vším, a zároveň imanentní, aktivně přítomný ve svém stvoření. Tato základní pravda církev vybízí, aby ztělesňovala a prožívala jednotu, zakořeněnou ve společné víře v jednoho pravého Boha, Otce všech věřících. „Všichni“ zde znamená, že každý člověk stvořený k Božímu obrazu je podřízen Boží autoritě. Když se křesťané klanějí jednomu Bohu, vzniká mezi nimi silný svazek jednoty. Podobně jako členové rodiny nacházejí společnou řeč v lásce k rodičům, jsou křesťané povoláni k jednotě ve své oddanosti témuž Otci.

Otázka k zamyšlení

Jak lze obraz Boha coby milujícího a starostlivého Otce všech začlenit do poslání a služby našich různých církevních společenství, aby se tak podpořilo jednotnější křesťanské svědectví ve světě?

Modlitba

(svatý Řehoř z Nareku – upraveno)

S vírou tě vyznáváme a klaníme se ti, milující Otče,
neboť jsi v nebi, kde přesahuješ všechna naše slova,
a skrze svého Syna Ježíše Krista jsi na zemi,
kde přesahuješ všechno chápání.
Ve své něžné péči jsi počátkem a naplněním všeho.
Sláva tobě na věky, Otče, se Synem a Duchem Svatým.
Amen.

7. den: Boží dar svěřený ve křtu

Verš pro tento den

Každému z nás byla dána milost podle míry Kristova obdarování (Ef 4, 7).

Další úryvky z Písma

Jr 1, 4-9

Ž 131

Mt 25, 14-18

Rozjímání

Církve a všechna místní společenství jsou rozmanitá ve své Bohem dané jednotě, milost se však uděluje podle Kristova daru, který buduje Boží království. Tyto duchovní dary uděluje jeden Pán v jednom křtu a za jedním účelem. Rozmanitost v jednotě: v tom spočívá jedinečné bohatství a síla církve, soustředěné na Krista a vedené Duchem Svatým.

Otázka k zamyšlení

Jak se naše vztahy změní, pokud přijmeme skutečnost, že různost darů není důvodem k odporu a soupeření, ale naopak přispívá k posílení víry a vzájemnému sdílení?

Modlitba

Pane Ježíši Kriste,
působením Ducha Svatého v jednom křtu
obdařil jsi nás úžasnými milostmi a mnohými dary,
abychom budovali tvé tělo, církev.
Dej, ať dokážeme plně docenit bohatství této rozmanitosti
a beze zbytku je využít k hlásání evangelia.
Prosíme o to ve tvém jménu.
Amen.

8. den: Růst v Krista

Verš pro tento den

A toto jsou jeho dary... k budování Kristova těla, až bychom všichni dosáhli jednoty víry a poznání Syna Božího, a tak dorostli zralého lidství, měřeno mírou Kristovy plnosti (Ef 4, 11-13).

Další úryvky z Písma

Př 9, 10-12

Ž 119, 97-104

J 17, 3-7

Rozjímání

V listu Efezským 4,13 apoštol Pavel shrnuje vizi Kristova těla do tří klíčových oblastí: jednotu ve víře, zralost v poznání a plnost v Kristu. Zralost přichází skrze stále hlubší poznání Ježíše Krista. Je to poznání, které proměňuje náš život a vede nás k tomu, abychom proměňovali své smýšlení a také je prakticky uplatňovali ve skutečích, nikoliv pouze v intelektuálních úvahách. Čím lépe ho poznáváme, tím více se mu také podobáme. Abychom ale takové poznání získali, musíme toto učení jednak studovat a jednak denně žít v poslušnosti. Cílem křesťanské zralosti je „míra Kristovy plnosti“. Znamená to, že se v každém ohledu stále více podobáme Ježíšovi: milujeme, jako miluje on, sloužíme, jako slouží on, a jednáme podle jeho příkladu. Jsme povoláni přehodnotit svou duchovní cestu, hledat způsoby, jak dojít ke vzájemné jednotě, růst v našem poznání Božího Syna a usilovat o to, aby on v nás došel plnosti.

Otázka k zamyšlení

Jak rosteme v poznání Krista a jak toto poznání formuje naše jednání, myšlenky a vztahy?

Modlitba

Kriste, pravé Světlo světa,
dej, ať je má duše v den, kdy ji povoláš,
hodna spatřit světlo tvé slávy
a s nadějí na dobré věci
spočinout v domě spravedlivých
až do dne tvého velikého příchodu.
Smiluj se nad svým stvořením
i nade mnou, velikým hříšníkem.
Sláva Otci i Synu i Duchu Svatému,
nyní i vždycky a na věky věků.
Amen.

Dodatek: Ekumenická situace Arménie v posledních 30 letech

Rozpad Sovětského svazu v roce 1991 znamenal pro Arménii významný zlom vedoucí k obnovení náboženské a kulturní identity. V dalších třech desetiletích pak ekumenická krajina Arménie prošla pozoruhodnými proměnami, které charakterizuje oživení Arménské apoštolské církve, příchod nových křesťanských denominací a úsilí o spolupráci mezi různými konfesemi a náboženstvími.

Oživení Arménské apoštolské církve

Arménská apoštolská církev, jedna z nejstarších křesťanských církví na světě, zažila po konci sovětského ateismu znovuzrození. Za sovětské éry byly náboženské aktivity přísně omezeny a mnoho kostelů bylo přestavěno nebo ponecháno v havarijním stavu. Nově nabytá náboženská svoboda umožnila církvi znovu se ujmout úlohy základního kamene arménské identity a spirituality.

Na počátku tohoto oživení stál návrat církevního majetku a znovuotevření seminářů. Do čela těchto snah se postavilo mateřské sídlo v posvátném Ečmiadzinu, duchovní a správní centrum Arménské apoštolské církve. Církev se rovněž zaměřila na formování duchovních, podporu náboženského vzdělávání a obnovu liturgických tradic, které byly po desetiletí potlačovány.

Příchod nových křesťanských denominací

S rozpadem sovětské nadvlády se v Arménii objevily také různé další křesťanské denominace a náboženská hnutí. Zakládat oficiální sbory a budovat modlitebny začaly evangelické a další protestantské církve, které dříve působily v podzemí. Vzestup zaznamenala Arménská evangelická církev, jejíž kořeny sahají až do 19. století. Prosadila se také letniční a charismatická hnutí – zejména mezi mladými Armény hledajícími moderní formy bohoslužby. Tyto denominace vnesly do země nové teologické perspektivy a bohoslužebné zvyklosti, a tak přispěly k náboženské rozmanitosti. V průběhu uplynulých 15 let byl proto zřízen zvláštní výbor, který projednává nejrozličnější aspekty spolupráce mezi Arménskou apoštolskou církví a církvemi evangelickými. Vzájemná spolupráce zahrnuje jen oblasti související se sociálním posláním církve v arménské společnosti a s diakonátem.

Život ostatních náboženských menšin

Třetí největší etnickou menšinu po jezíděch a Rusech představují v Arménii Asyřané, kterých je podle sčítání lidu z roku 2011 kolem 2,5 až 3 tisíc. Primárně se hlásí k Asyrské církvi Východu, malá komunita patří také k Chaldejské katolické církvi. Největší asyrská populace se soustředí ve vesnicích Verin Dvin a Dimitrov v provincii Ararat, vesnici Arzni v provincii Kotajk a ve vesnici Nor Artagers v provincii Armavir. Vztahy mezi arménským a asyrským národem již dlouho charakterizuje vřelost a přátelství, zakořeněné ve společných dějinách a společně prožívaných pohromách, mezi které patří také genocida spáchaná osmanským Tureckem za první světové války. Asyřané si v Arménii udržují také výraznou kulturní přítomnost a jejich jazyk, novoaramejština, se vyučuje ve čtyřech státních školách. Asyrská komunita je zastoupena také v arménském parlamentu. Bratrské jsou rovněž vztahy mezi Arménskou apoštolskou církví a Asyrskou církví Východu. Zdůraznila to i oficiální návštěva, při níž se katolikos-patriarcha Mar Awa III. v roce 2021 setkal s katolikosem všech Arménů Karekinem II.

Mezináboženský dialog a ekumenické úsilí

V posledních třech desetiletích probíhá v Arménii soustředěné úsilí o podporu mezináboženského dialogu a ekumenické spolupráce. Arménská apoštolská církev si sice zachovala svůj primát, přesto se však zapojila do aktivit s dalšími církvemi, jako je Arménská katolická církev a Arménská evangelická církev: mimo jiné prostřednictvím činnosti Arménské biblické společnosti, v charitativní nadaci Kulatý stůl Světové rady církví atd.

Aktivní dialog věnovaný otázkám ekologie a náboženské tolerance vede Arménská apoštolská církev od roku 2010 s Islámskou organizací pro kulturu a vztahy v Íránu. Spolupráci posílila návštěva vedoucího této organizace Mohammada Mehdiho Imanipoura v mateřském sídle v posvátném Ečmiadzinu a oficiální setkání s Jeho Svatostí Karekinem II.

Výzvy a příležitosti

Navzdory dosaženému pokroku je ekumenické prostředí v Arménii postaveno před několik výzev. Další výzvou pro vliv všech náboženských institucí je vedle toho vzestup sekularismu a materialismu v moderní arménské společnosti.

Zároveň však tyto výzvy představují příležitost pro další ekumenickou angažovanost. Společná minulost, ve které byly křesťanské komunity za sovětského režimu pronásledovány a učily se přežít, jim nabízí společnou půdu pro posílení vzájemných vazeb. Rostoucí zájem o zachování arménského kulturního a náboženského dědictví pak nabízí platformu pro spolupráci při různých iniciativách.

Závěr

Ekumenická situace Arménie za posledních třicet let je odrazem dynamické náboženské krajiny, která se dále rozvíjí. Obnova Arménské apoštolské církve a příchod nových křesťanských denominací formovaly duchovní a kulturní identitu země. A protože Arménie se i nadále snaží pokračovat ve své cestě uprostřed složitých podmínek moderního světa, bude duch ekumenismu dál sehrávat klíčovou úlohu ve snaze pečovat o rozvoj harmonické a inkluzivní společnosti.

Témata Týdne modliteb za jednotu křesťanů 1968–2026

Materiály připravované společně Komisí pro víru a řád Světové rady církví a Papežskou radou pro jednotu křesťanů (nyní Dikasterium pro podporu jednoty křesťanů) se poprvé začaly používat v roce 1968.

Od roku 1975 tyto texty vznikají z materiálu, který každý rok vypracovává místní ekumenická skupina z jiné země.

- 1968 „Ke chvále jeho slávy“ (Ef 1, 14)
- 1969 „Povolání ke svobodě“ (Ga 5, 13)
(Přípravné setkání se konalo v Římě.)
- 1970 „Jsme spolupracovníci na Božím díle“ (1 K 3, 9)
(Přípravné setkání se konalo v klášteře v Niederaltaich, NSR.)
- 1971 „... a přítomnost Ducha Svatého“ (2 K 13, 13)
(Přípravné setkání se konalo v Bari, Itálie.)
- 1972 „Nové přikázání vám dávám“ (J 13, 34)
(Přípravné setkání se konalo v Ženevě.)
- 1973 „Pane, nauč nás modlit se“ (L 11, 1)
(Přípravné setkání se konalo v opatství Montserrat, Španělsko.)
- 1974 „Každý jazyk aby vyznával: Ježíš Kristus je Pán“ (Fp 2, 1-13)
(Přípravné setkání se konalo v Ženevě.)
- 1975 „Boží záměr: vše v Kristu“ (Ef 1, 3-10)
(Materiál z Austrálie. Přípravné setkání se konalo v Ženevě.)
- 1976 „Jsme povoláni stát se tím, čím jsme“ (1 J 3, 2)
(Materiál z Konference karibských církví. Přípravné setkání se konalo v Římě.)
- 1977 „Vytrváme spolu v naději“ (Ř 5, 1-5)
(Materiál z Libanonu uprostřed občanské války. Přípravné setkání se konalo v Ženevě.)
- 1978 „Nejste již cizinci“ (Ef 2, 13-22)
(Materiál vypracovaný ekumenickým týmem v Manchesteru.)
- 1979 „Každý ať slouží druhým k oslavě Boží“ (1 P 4, 7-11)
(Materiál z Argentiny. Přípravné setkání se konalo v Ženevě.)
- 1980 „Přiď tvé království“ (Mt 6, 10)
(Materiál vypracovaný ekumenickou skupinou z Berlína. Přípravné setkání se konalo v Miláně.)
- 1981 „Tentýž duch – rozdílná obdarování – jedno tělo“ (1 K 12, 3b-13)
(Materiál vypracovaný Graymoor Fathers, USA. Přípravné setkání se konalo v Ženevě.)
- 1982 „Ať všichni najdou domov v tobě, Pane“ (Ž 84)
(Materiál z Keni. Přípravné setkání se konalo v Miláně.)
- 1983 „Ježíš Kristus – život světa“ (1 J 1, 1-4)
(Materiál z Irska. Přípravné setkání se konalo v Céligny, Švýcarsko.)

- 1984 „Povolání být jedno skrze kříž našeho Pána“ (1 K 2, 2; Ko 1, 20)
(Přípravné setkání se konalo v Benátkách.)
- 1985 „Od smrti k životu s Kristem“ (Ef 2, 4-7)
(Materiál z Jamajky. Přípravné setkání se konalo v Grandchamp, Švýcarsko.)
- 1986 „Budete mi svědky“ (Sk 1, 6-8)
(Materiál z Jugoslávie [Slovinsko]. Přípravné setkání se konalo v Jugoslávii.)
- 1987 „Sjednocení v Kristu – nové stvoření“ (2 K 5, 17–6,4a)
(Materiál z Anglie. Přípravné setkání se konalo v Taizé.)
- 1988 „Láska Boží zahání strach“ (1 J 4, 18)
(Materiál z Itálie. Přípravné setkání se konalo v Pinerolo.)
- 1989 „Vytváření společenství: jedno tělo v Kristu“ (Ř 12, 5-6a)
(Materiál z Kanady. Přípravné setkání se konalo ve Whaley Bridge, Anglie.)
- 1990 „Aby všichni byli jedno... aby svět uvěřil“ (J 17)
(Materiál ze Španělska. Přípravné setkání se konalo v Madridu.)
- 1991 „Chvalte Hospodina, všechny národy!“ (Ž 117; Ř 15, 5-13)
(Materiál z Německa. Přípravné setkání se konalo v Rotenburgu an der Fulda.)
- 1992 „Jděte... já jsem s vámi“ (Mt 28, 16-20)
(Materiál z Belgie. Přípravné setkání se konalo v Bruggách.)
- 1993 „Nesme ovoce Ducha pro jednotu křesťanů“ (Ga 5, 22-23)
(Materiál ze Zairu. Přípravné setkání se konalo v Curychu.)
- 1994 „Rodina Boží: povolání, aby byla jedné mysli a jednoho srdce“ (Sk 4, 23-37)
(Materiál z Irska. Přípravné setkání se konalo v Dublinu.)
- 1995 „Koinónia: společenství v Bohu a mezi sebou“ (J 15, 1-17)
(Materiál vypracovaný Komisí pro víru a řád. Přípravné setkání se konalo v Bristolu.)
- 1996 „Hle, stojím přede dveřmi a tluču“ (Zj 3, 14-22)
(Materiál z Portugalska. Přípravné setkání se konalo v Lisabonu.)
- 1997 „Na místě Kristově vás prosíme: dejte se smířit s Bohem“ (2 K 5, 20)
(Materiál vypracovaný Ekumenickou radou církví ve Skandinávii. Přípravné setkání se konalo ve Stockholmu.)
- 1998 „Duch přichází na pomoc naší slabosti“ (Ř 8, 14-27)
(Materiál z Francie. Přípravné setkání se konalo v Paříži.)
- 1999 „Bůh bude přebývat mezi nimi a oni budou jeho lid“ (Zj 21, 1-7)
(Materiál z Malajsie. Přípravné setkání se konalo v klášteře v Bose, Itálie.)
- 2000 „Pochválen buď Bůh, který nás v Kristu obdařil vším duchovním požehnáním“
(Ef 1, 3-14)
(Materiál z Blízkého východu. Přípravné setkání se konalo v La Verně, Itálie.)
- 2001 „Já jsem ta cesta, pravda i život“ (J 14, 1-6)
(Materiál z Rumunska. Přípravné setkání se konalo ve Vulcanu.)

- 2002 „U tebe je pramen žití“ (Ž 36, 6-10)
(Materiál vypracovaný CCEE a CEC. Přípravné setkání se konalo v Ottmaringu, Německo.)
- 2003 „Tento poklad máme však v hliněných nádobách“ (2 K 4, 4-18)
(Materiál z Argentiny. Přípravné setkání se konalo v Los Rubios, Španělsko.)
- 2004 „Svůj pokoj vám dávám“ (J 14, 23-31)
(Materiál z Aleppa v Sýrii. Přípravné setkání se konalo v Palermu.)
- 2005 „Kristus – jediný základ církve“ (1 K 3, 1-23)
(Materiál ze Slovenska. Přípravné setkání se konalo v Piešťanech.)
- 2006 „Kde jsou dva nebo tři shromážděni ve jménu mém, tam jsem já uprostřed nich“
(Mt 18, 18-20)
(Materiál z Irska. Přípravné setkání se konalo v Prosperous, hrabství Kildare.)
- 2007 „I hluchým dává sluch a němým řeč“ (Mk 7, 31-37)
(Materiál z Jižní Afriky. Přípravné setkání se konalo ve Faverges, Francie.)
- 2008 „V modlitbách neustávejte“ (1 Te 5, 12a. 13b-18)
(Materiál z USA. Přípravné setkání se konalo v Graymooru, Garrison, USA.)
- 2009 „Budou v tvé ruce jedním celkem“ (Ez 37, 15-28)
(Materiál z Koreje. Přípravné setkání se konalo v Marseilles.)
- 2010 „Vy jste toho svědky“ (L 24, 48)
(Materiál ze Skotska. Přípravné setkání se konalo v Glasgow.)
- 2011 „Sjednání v učení apoštolů, společenství, lámání chleba a modlitbě“ (srov. Sk 2, 42)
(Materiál z Jeruzaléma. Přípravné setkání se konalo v Saydnaye, Sýrie.)
- 2012 „Všichni budeme proměněni skrze vítězství našeho Pána Ježíše Krista“
(srov. 1 K 15, 51-58)
(Materiál z Polska. Přípravné setkání se konalo ve Varšavě.)
- 2013 „Co od nás Hospodin žádá?“ (srov. Mi 6, 6-8)
(Materiál z Indie. Přípravné setkání se konalo v Bengalúru.)
- 2014 „Je snad Kristus rozdělen?“ (1 K 1, 1-17)
(Materiál z Kanady. Přípravné setkání se konalo v Montréalu.)
- 2015 „Ježíš jí řekne: ‚Dej mi napít!‘“ (J 4, 7)
(Materiál z Brazílie. Přípravné setkání se konalo v São Paulu.)
- 2016 „Povolání hlásat mocné skutky Páně“ (srov. 1 P 2, 9)
(Materiál z Lotyšska. Přípravné setkání se konalo v Rize.)
- 2017 „Smíření – Kristova láska nás nutí“ (2 K 5, 14-20)
(Materiál z Německa. Přípravné setkání se konalo ve Wittenbergu.)
- 2018 „Tvá pravice, Hospodine, velkolepá v síle“ (Ex 15, 6)
(Materiál z Karibiku. Přípravné setkání se konalo v Nassau na Bahamách.)
- 2019 „Budeš usilovat o spravedlnost, a jen o spravedlnost“ (Dt 16, 18-20)
(Materiál z Indonésie. Přípravné setkání se konalo v Jakartě.)

- 2020 „Zachovali se k nám neobyčejně laskavě“ (Sk 28, 2)
(Materiál z Malty. Přípravné setkání se konalo v maltském Rabatu.)
- 2021 „Zůstaňte v mé lásce, a ponesejte hojné ovoce“ (srov. J 15, 5-9)
(Materiál ze společenství v Grandchamp. Přípravné setkání se konalo v Areuse, Švýcarsko.)
- 2022 „Viděli jsme na východě jeho hvězdu a přišli jsme se mu poklonit“ (Mt 2, 2)
(Materiál od Rady církví Blízkého východu se sídlem v Libanonu.
Přípravné setkání proběhlo on-line.)
- 2023 „Učte se činit dobro. Hledejte právo“ (Iz 1, 17)
(Materiál od Minnesotské rady církví, USA. Přípravné setkání se konalo v Bossey, Švýcarsko.)
- 2024 „Miluj Hospodina, Boha svého... a svého bližního jako sám sebe“ (L 10, 27)
(Materiál z Burkina Fasa. Přípravné setkání se konalo v Římě.)
- 2025 „Věříš tomu?“ (J 11, 26)
(Materiál od společenství Bose. Přípravné setkání se konalo v Bose, Magnano, Itálie.)
- 2026 „Jedno tělo a jeden Duch, k jedné naději jste byli povoláni“ (Ef 4, 4)
(Materiál z Arménie. Přípravné setkání se konalo v arménském Ečmiadzinu.)

Klíčová data z dějin Týdne modliteb za jednotu křesťanů

- asi 1740 Ve Skotsku se objevují stoupenci letničního hnutí napojení na Severní Ameriku. Jejich obnovné snahy zahrnují společné modlitby všech církví za sebe navzájem.
- 1820 Rev. James Haldane Stewart uveřejňuje „Náměty ke všeobecnému společenství křesťanů pro vylití Ducha“.
- 1840 Rev. Ignatius Spencer, konvertita k římskokatolické církvi, navrhuje vytvořit „Společenství modlitby za jednotu“.
- 1867 První Lambethská konference biskupů anglikánské církve podtrhuje v preambuli svého prohlášení důležitost modlitby za jednotu.
- 1894 Papež Lev XIII. podporuje zavedení Oktávu modliteb za jednotu v období Letnic.
- 1908 Na popud Rev. Paula Wattsona je zaveden „Oktáv jednoty církve“.
- 1926 Hnutí Víra a řád začíná vydávat „Podněty k Oktávu modliteb za jednotu křesťanů“.
- 1935 Abbé Paul Couturier z Francie doporučuje zavedení „Všeobecného týdne modliteb za jednotu křesťanů“ na obecném základě modliteb za „jednotu, kterou chce Kristus, dosaženou tak, jak on chce.“
- 1958 „Unité Chrétienne“ z Lyonu ve Francii a Komise pro víru a řád Světové rady církví začínají spolupracovat na přípravě materiálu pro týden modliteb.
- 1964 Papež Pavel VI. a patriarcha Athenagoras I. se v Jeruzalémě společně modlí Ježíšovu modlitbu „Aby všichni byli jedno“ (J 17, 21).
- 1964 Dekret II. vatikánského koncilu o ekumenismu zdůrazňuje, že modlitba je duší ekumenického hnutí, a vyslovuje se proslavení týdne modliteb.
- 1966 Komise pro víru a řád Světové rady církví a Sekretariát pro podporu jednoty křesťanů (později přejmenovaný na Papežskou radu pro jednotu křesťanů) začínají s oficiální přípravou textů pro každoroční týden modliteb.
- 1968 První oficiální použití materiálu týdne modliteb připraveného Komisí pro víru a řád a Sekretariátem pro podporu jednoty křesťanů.
- 1975 Poprvé je pro týden modliteb jako základní text použit materiál připravený místní ekumenickou skupinou. Tento první text vytvořila skupina z Austrálie.
- 1988 Texty týdne modliteb jsou použity při inaugurační bohoslužbě Křesťanské federace Malajsie, která sdružuje hlavní křesťanské církve v zemi.
- 1994 Text pro rok 1996 připraven ve spolupráci s YMCA a YWCA.
- 2004 Je dosaženo dohody, že Komise pro víru a řád a Papežská rada pro jednotu křesťanů budou texty pro týden modliteb vydávat a rozšiřovat ve stejném formátu.
- 2008 Oslava stého výročí Týdne modliteb za jednotu křesťanů – jeho předchůdce, Oktáv jednoty církve, se poprvé slavil roku 1908.
- 2017 Oslava 500. výročí Reformace, materiály pro Týden modliteb za jednotu křesťanů pro tento rok společně připravili křesťané z Německa.

2025 U příležitosti 1700. výročí prvního ekumenického koncilu, který se konal v Niceji nedaleko Konstantinopole roku 325, připravili materiály bratři a sestry z mnišské komunity v Bose na severu Itálie.